

अनुसुची १

कार्यक्षेत्रगतशर्त

(Terms of Reference for Local Service Provider)

(क) परामर्शदाताले गर्नु पर्ने कामको पृष्ठभूमि र उद्देश्य

क.१. पृष्ठभूमि : नेपालको सन्दर्भमा वैदेशिक रोजगारी जिवीकोपार्जनको एक प्रमुख माध्यमको रूपमा रहेको देखिन्छ। वैदेशिक रोजगारीले नेपालको गरिवी न्यूनीकरणमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ। वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषणले परिवार तहमा मात्र नभई राज्यको समग्र आर्थिक सुचकलाई सन्तुलन गर्न ठुलो टेवादिएको छ। वैदेशिक रोजगारी नेपालका लागि वैदेशिक मुद्रा आर्जनको सबै भन्दा ठुलो श्रोत रहेको छ र नेपालको आयातमुखी अर्थतन्त्र धान्नका लागि सबै भन्दा बढि योगदान दिइ रहेको छ। यी सबै महत्वपूर्ण तथ्य तथ्याङ्कहरूका बावजुद वैदेशिक रोजगारको क्षेत्र विभिन्न कारणले समस्या ग्रस्त रहेको छ। विशेष गरी वैदेशिक रोजगारीमा जाने कामदार तथा तिनका परिवार र साथै राज्यले यस क्षेत्रबाट जुन मात्रामा लाभ पाउनु पर्ने हो त्यो प्राप्त गर्न नसकिरहेको परिस्थिती देखिन्छ। वैदेशिक रोजगारीमा जाने ठुलो संख्याका कामदार तथा तिनका परिवारहरू ठगी, शोषण तथा विभिन्न प्रकारका धोकापूर्ण अवस्थामा परेका देखिन्छन् भने यसैका कारणले राज्य, समाजतथा परिवारले बढ्दो सामाजिक लागतको भार समेत व्योहोर्नु पर्ने परिस्थिती सिर्जना भएको देखिन्छ।

उल्लेखित परिवेशलाई केही हदसम्म सम्बोधन गर्दै वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तितथा परिवारहरूको सो प्रयासलाई सुरक्षित, व्यवस्थित तथा उपलब्धीमुलक बनाउनका लागि नेपाल सरकार तथा स्विट्जरल्याण्ड सरकारको संयुक्त प्रयासमा सुरक्षित आप्रवासन परियोजना (सामी)शुरुवात भएको हो। यस परियोजनाले वैदेशिक रोजगारमा जानका लागि कसैलाई प्रेरित गर्दैन तथा नजानका लागि हतोत्साहित पनि गर्दैन। यो परियोजना नेपाल सरकार तथा स्वीस सरकार विकास सहयोग बीच २४ अषाढ २०६८ (८ जुलाई २०११) मा सम्झौताभई पाईलट परियोजनाका रूपमा *खोटाङ्ग र सर्लाही* जिल्लाबाट शुरुवात भएको हो। सो पाईलट चरणमा परियोजनाले प्राप्त गरेको महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू र उपयोगी सिकाइहरूका आधारमा परियोजनालाई विस्तार गर्नु अत्यन्त सान्दर्भिक हुने निश्कर्षका साथ दुवै सरकार विच २१ अषाढ २०७० (५ जुलाई २०१३) मा परियोजनाको दोश्रो चरणको सम्झौता भई सोही अनुरूप माथि उल्लेखित दुई जिल्ला र काठमाडौं सहित जम्मा १९ वटा जिल्लाहरूमा परियोजना विस्तार भई कार्यान्वयनमा आयो। परियोजनाको समग्र नेतृत्व नेपाल सरकार, तत्कालीन श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयले लिएका थियो भने परियोजना कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी मन्त्रालय तथा हेल्भेटास स्वीस ईन्टरकोअपरेसन नेपालले संयुक्त रूपमा लिएका थिए।

परियोजना कार्यान्वयन भएको विगत ८ वर्षको अवधिमा नेपालमा वैदेशिक रोजगारीको परिदृष्यमा खासै परिवर्तन भएको छैन। नेपालबाट वैदेशिक रोजगारीमा जाने प्रवृत्ति बढ्दै रहेको र त्यसबाट श्रृजीत समस्या तथा चुनौतीहरू पनि बढ्दो क्रममा रहेको हुँदा परियोजनाको सान्दर्भिकता समेत थप बढ्दै गएको देखिन्छ। सोही तथ्यलाई दृष्टिगत गर्दै नेपाल सरकार तथा स्विट्जरल्याण्ड सरकारबीच २०७५ भाद्र २० गते सम्पन्न सम्झौता अनुसार आर्थिक वर्ष २०७५/७६ आश्विन देखी २०७८/७९ को असार मसान्तसम्मका लागि परियोजनाको तेश्रो चरणकार्यान्वयन हुनेछन्। परियोजनाको मुख्य क्रियाकलापहरूमा आप्रवासी श्रोत केन्द्र लगायत अन्य विभिन्न माध्यमबाट सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धि जनचेतना, वैदेशिक रोजगारीमा जानु पूर्व आवश्यक सुचना तथा परामर्श, सीप विकास तालिमको लागि अभिप्रेरित तथा सहयोग, वैदेशिक रोजगारीका पीडितहरूलाई कानुनी उपचार, मनोसामाजिक परामर्श सहयोग, वित्तीय साक्षरता, गन्तव्य मूलुकमा समस्यामा

परेमा सहयोग, वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धि अनुसन्धान, सेवाप्रदायक संस्थाहरुको क्षमता विकास, श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको विषयगत तथा सेवाप्रदान गर्न सहयोग आदि रहेका छन्। यो परियोजना ३९ जिल्लामा स्थानीय सरकार मार्फत संचालन गरिने छ। वैदेशिक रोजगारमा जानइच्छुक महिला तथा पुरुषहरुलाई आवश्यक र सही सूचना प्रदान गरी उनीहरुलाई जानकारी गराई स्वनिर्णय गर्ने क्षमताको विकास गर्न मद्दत गर्ने यस परियोजनाको ध्येय रहेको छ।

संविधान र अन्यविभिन्न ऐनहरुले स्थानीय सरकारलाई महत्वपूर्ण अधिकार, जिम्मेवारी तथा दायित्वहरु सुम्पिएको छ। यस सन्दर्भमा त्यस्ता कार्यहरु सम्पन्न गर्न स्थानीय सरकारले आवश्यकता अनुसार सेवाप्रदायक संस्था छनौट गरि कार्य संचालन गर्न सक्ने अधिकार पनि प्राप्त छ। स्थानीय सेवाप्रदायक संस्थाले सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धि विभिन्न कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ। स्थानीय सेवाप्रदायक संस्था मार्फत काम गर्दा सबै सरोकारवालाहरुको संलग्नता साथै उनीहरुको जवाफदेहितामा वृद्धि हुने तथा स्थानीय सरकारलाई क्रियाकलापहरुको गुणस्तर अनुगमन गर्न पनि सघाउ पुग्दछ। तसर्थ सुरक्षित आप्रवासन परियोजनाले स्थानीय तहहरुमा सञ्चालन गर्ने क्रियाकलापहरु स्थानीय सेवाप्रदायक संस्था मार्फत गर्दा उपयुक्त हुने र सो प्रयोजनका लागि स्थानीय तहहरुले प्रचलित ऐन, नियमावली, कार्यविधिहरुको अधिनमा रही निष्पक्ष र विवाद रहित ढंगमा तोकिएका सेवाहरु प्रदान गर्न सक्षम सेवाप्रदायक संस्था छनौट गरी सोही मार्फत कार्य सञ्चालन गर्ने पद्धति अवलम्बन गरेको छ। चारवटै स्थानीय सरकारहरुले सयुक्त रुपमा खरिद कार्यविधि सहज र प्रभावकारी बनाउन आप्रवासी श्रोत केन्द्र (सूचना केन्द्र)को स्थापना गरी क्लष्टरको रुपमा खरिद कार्यवाही गरी कार्यक्रम आयोजना संचालन हुनेछ।

(ख) परामर्शदाताले गर्नु पर्ने कामको उद्देश्य

परियोजनाको लक्ष्य:परियोजनाको समग्र दुरदृष्टि र लक्ष्य “वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपाली कामदार र तिनका परिवार सम्बन्धित राज्य संयन्त्रबाट संरक्षित तथा गन्तव्य मुलुकको मर्यादित कार्य वातावरणबाट लाभान्वित हुने ” रहेको छ। यस अनुसार **परियोजनाको प्रमुख उपलब्धी महिला तथा पुरुष आप्रवासी कामदार र उनका परिवार एवं सीमान्तकृत समूह समेतको, वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्तहुने प्रतिफलमा वृद्धि र आप्रवासनका कारणबाट सृजित सामाजिक असरहरु एवं लागत न्यूनीकरण भएको हुने तथा तीनै तहका सरकारहरुले प्रभावकारी संयन्त्रको प्रयोगद्वारा वैदेशिक रोजगारीमा रहेका कामदार तथा उनका परिवारहरुको संरक्षण गर्ने रहेकाछन।** यस कार्यक्रमको प्रमुख प्रतिफल तथा उद्देश्यहरु तपसिल बमोजिम रहेका छन :

- ख १.१: कार्यक्रम सञ्चालन भएका स्थानीयतहहरुका वैदेशिक रोजगारमा जानचाहने महिला तथा पुरुषहरुमा आफ्नो वैदेशिक रोजगारीलाई कसरी सुरक्षित बनाउने भन्ने विषयमा सूचनाको पहुँच पुगेको हुनेछ।
- ख. १.२: वैदेशिक रोजगारीका क्रममा ठगी वा शोषणमा परेका पीडित आप्रवासी कामदारलाई कानुनी उपचार तथा यस सम्बन्धी अन्य सेवाहरु प्राप्त हुनेछ।
- ख. १.३ वैदेशिक रोजगार क्रममा पीडामा परेका कामदार तथा उनका परिवारहरुलाई सामाजिक सहयोग प्राप्तहुनेछ।
- ख. १.४ वैदेशिक रोजगारीमा जाने आप्रवासी कामदारले श्रम गन्तव्य मुलुकका रोजगार दाताहरुबाट मान्यता प्राप्त सीप प्राप्त गर्नेछन्।
- ख.१.५ वैदेशिक रोजगारीमा रहेका कामदारका परिवारहरुले प्राप्त विप्रेषणको व्यवस्थापन तथा बचत वृद्धि गर्न आवश्यक सीप हासिल गर्नेछन्।

ख. १.६ प्रभावकारी नीतिगत छलफलका लागि आप्रवासी हक अधिकार कर्मीहरूसंग आवश्यक सीप तथा प्रमाणहरु हुनेछन् ।

ख२.१ सुरक्षित र व्यवस्थित वैदेशिक रोजगारको सुनिश्चितता गर्न श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको क्षमता विकास भएको हुनेछ ।

ख२.२ वैदेशिक रोजगार विभागमा स्थापित वैदेशिक रोजगार सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको प्रभावकारी संचालन तथा विस्तार हुनेछ ।

ख२.३ वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी आप्रवासी श्रोत केन्द्रहरुलाई सहयोग गर्न वैदेशिक रोजगार बोर्डमा राष्ट्रिय आप्रवासी स्रोत केन्द्रको विकास गरिएको हुनेछ साथै वैदेशिक रोजगारको लागि सीप/तालिम प्रदान गर्न संयन्त्रको विकास हुनेछ ।

ख२.४ वैदेशिक रोजगार सम्बन्धि रणनीतिक तथा समन्वयात्मक भूमिका निर्वाह गर्न छानिएका प्रदेश सरकारहरुको क्षमता अभिवृद्धि हुनेछ ।

ख२.५ वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी सेवाहरु सञ्चालन गर्न आप्रवासी श्रोत केन्द्र रहेको स्थानीयतह र अन्यस्थानीय तहहरुले सहयोग गर्नेछन् ।

ख२.६ आप्रवासी स्रोतकेन्द्रहरुले सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धी सेवाहरु प्रभावकारी रूपमा प्रवाह गर्न आवश्यक सहयोग पुऱ्याउने छन् ।

परियोजनाले संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरुमा विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसँग सहकार्य गर्दछ । परियोजनाले संघीयस्तरमा विशेषगरी श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, वैदेशिक रोजगार बोर्ड र वैदेशिक रोजगार विभाग, आप्रवासन सम्बन्धी कार्य गर्ने अन्य राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँग सहकार्य गर्दछ । प्रदेश स्तरमा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय र स्थानियस्तरहरुमा जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय सरकारहरु, जिल्ला/ईलाका प्रशासन कार्यालय, स्थानीय सुरक्षा निकाय आदिसँग निकट रहेर कार्य गर्दछ । यस परियोजनाका लागि सामी/हेल्भेटास स्वीस इन्टरकोअपरेसन नेपालले प्राविधिक सहयोगी संस्थाको रूपमा काम गर्नेछ ।

सुरक्षित आप्रवासन परियोजना लागु हुने ४ वटा स्थानीय सरकारहरुले संयुक्त रूपमा एउटा स्थानीय सेवा प्रदायक संस्था छनौट गरी सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी आप्रवासी श्रोत केन्द्र सञ्चालन एवं सामुदाय परिचालन कार्यक्रमको व्यवस्थापनका लागि यो कार्य क्षेत्रगत शर्तहरु तयार पारिएको छ ।

(ग) परामर्शदाताको कार्यक्षेत्र र निजले सम्पादन गर्नु पर्ने काम: प्रस्तुत परामर्श सेवाको लागि परामर्शदाताले तपसिल बमोजिमको कार्यहरु सम्पादन गर्नुपर्नेछ :

ग१. अध्ययन सामग्रीहरुको पुनरावलोकन (Review of Literature):परामर्शदाताले करार सम्झौता गरे पछि करारसंग सम्बन्धीत सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धी विषयका कागजात वा सो सम्बन्धी जानकारीमुलक पुस्तक वा अध्ययन अनुसन्धान प्रतिवेदनहरु, परियोजना कार्यान्वयन निर्देशिका, कार्यविधिहरुको अध्ययन गर्नुपर्नेछ । यसै सम्बन्धमा कामसंग सम्बन्धीत कार्य क्षेत्र तथा स्थानका वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी समग्रमा देखिएका समस्या र उपलब्ध तथ्याङ्क समेत

अध्ययन तथा सुचना संकलन गर्नु पर्नेछ । प्रस्तुत अध्ययन विशेष गरी परामर्शदाताले काम शुरु गर्नु भन्दा अघि कामसंग सम्बन्धीत समग्र विषयवस्तु तर सम्बन्धीत विषयको जानकारी हुनुपर्ने उद्देश्यले अध्ययन गर्नु पर्नेछ ।

ग३. पदाधिकारीहरूसंग बैठक र छलफल (Meeting with Officials) : अध्ययन पुनरावलोकनको कार्यसंगै कामको जानकारी भएपछि परामर्शदाताले गर्नुपर्ने कामको आधारमा समेत स्थानीय तहका सम्बन्धीत पदाधिकारीहरूसंग करार सम्झौताको विषयमा कामको प्रकृति, समस्या र गर्नुपर्ने कामको बारेमा जानकारी हासिल गर्नको लागि औपचारिक बैठक वा छलफलको आयोजना गर्नुपर्नेछ । सो बैठक वा छलफलमा सम्बन्धीत पदाधिकारीहरूसंग भएको छलफलको विषयमा बैठकको निर्णय समेत उल्लेख गरी सो आधारमा प्राप्त राय सुझाव वा निर्देशन संकलन गर्नुपर्नेछ ।

ग३. प्रारम्भिक प्रतिवेदन (Inception Report) : सामग्री अध्ययन र प्रारम्भिक सुचनाको संकलन तथा करार समन्वयकर्ता वा व्यवस्थापकको साथै स्थानीय तहका सम्बन्धीत पदाधिकारीहरूसंगको बैठक र छलफल पश्चात् कुनै निर्देशन प्राप्त भएको भए सो समेतको आधारमा परामर्शदाताले समग्र कार्यक्षेत्रगत शर्तको कार्यहरू सम्पन्न गर्नुपर्ने क्रमबद्धता र समयको साथै वस्तुगत आधारमा परामर्शदाताले राखेको उद्देश्य र कार्यसम्पन्न गर्नुपर्ने विषयमा कुनै कार्यदिशा एकीन गर्नुपर्ने भएमा सो अनुसार समग्र कार्यक्षेत्रगत शर्तको बुझाई, समय तालिका र कार्यक्रमबद्धता वा कार्यसम्पन्न गर्न कुनै अन्य आवश्यक काम गर्नुपर्ने भए सो समेत उल्लेख गरी काम गर्ने पहुँच (Approach) को दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदन सम्बन्धित स्थानीय सरकारबाट परियोजनाको लागि तोकिएको सम्पर्क व्यक्ति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ । यस सम्बन्धमा सो प्रतिवेदन अनुसार काम गर्न निजको लिखित जानकारी प्राप्त गरी कुनै निर्देशन भए सो समेतको आधारमा करार सम्झौताको आधारमा तोकिएको समय तालिका बमोजिम उल्लिखित कामहरू शुरु गर्नु पर्नेछ ।

ग४. मुख्य मुख्य कार्यहरू : प्रस्तुत परामर्शसेवाको लागि परामर्शदाताले तपसिल बमोजिमको कार्यहरू कार्यतालिका (Work Schedule) समेतको आधारमा तपसिल बमोजिमका कार्यहरू सम्पन्न गर्नुपर्नेछ :

ग ४.१. कार्यालय स्थापना (office setup) तथा फर्निचर तथा अन्य सामग्री व्यवस्थापन : परामर्शदाताले करार सम्झौता गरेपछि कामको पायक पर्ने स्थान तथा स्थानीय सरकारसंग समन्वय गर्न सहजहुने स्थानमा आफ्नो कार्यालय स्थापना गर्नुपर्नेछ । कार्यालयको लागि आवश्यक पर्ने विद्युतीय मालसामान(कम्प्युटर, ल्यापटप, इन्टरनेट, टेलिफोनआदि), फर्निचर तथा अन्य आवश्यक सामग्रीहरू आवश्यकतानुसार आफै व्यवस्थापन गरी चुस्त दुरुस्त कार्यालय व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ ।

ग.४.२. कर्मचारीहरू तथा स्वयम सेवक भर्ना र तालिम : परामर्शदाताले कार्यसम्पादन गर्ने सिलसिलामा सम्बन्धीत स्थानीय तहहरूमा काम गर्नका लागि कर्मचारी तथा स्वयम सेवकहरू भर्ना गर्नुपर्नेछ । यसरी भर्नाको कार्य गर्दा तपसिल बमोजिमको कार्यहरू गर्नुपर्नेछ :

क) सम्बन्धित स्थानीय सरकार र प्राविधिक सहयोगी संस्थासंगको समन्वय र सहकार्यमा अनुच्छेद ८.२ मा उल्लेख भएअनुसार योग्यता पुगेका र दक्ष कर्मचारीहरूको तोकिएको छनौट आधार (योग्यता, दक्षता, क्षमता तथा अनुभव) तोकिएको आधारहरू पूरा गर्ने गरी निष्पक्ष रूपमा नियुक्ति गर्नुपर्नेछ ।

ख) कर्मचारी तथा स्वयम सेवकहरूलाई संस्थाको जिम्मेवारी, समग्र परियोजनाका क्रियाकलापहरू, कार्यक्रमबद्धता, समन्वयको आधार तथा संचार व्यवस्थापन समेतको जानकारी गराई निजको आफ्नो कामको काम कर्तव्य र

अधिकारको साथै नजितामुलक कार्यविवरण तथा प्रतिवेदन समेतको लागि तालिम सामग्रीहरु समेत तयार गरी सो आधारमा अल्पकालिन अभिमुखीकरण तथा तालिम गरेर मात्र परिचालन गर्नुपर्नेछ ।

ग) कर्मचारीहरुलाई स्पष्टर नतिजामुलक कार्य विवरण तथा समय तोकि सो समय तालिका बमोजिम मापन गर्न सकिने गरी कार्यसम्पादन करार गरी काममा परिचालन गर्नुपर्ने छ ।

ग४.३. सूचनामा पहुँच हुने गरी कार्यव्यवस्था गर्नुपर्ने: परामर्शदाताले सुचना केन्द्रको माध्यमबाट आप्रवासन सम्बन्धी कार्यहरु गर्दा सम्बन्धीत सरोकारवालाहरुलाई सुचनामा पर्याप्त पहुँचहुने गरी कार्य व्यवस्थापन गर्नुपर्ने छ । सुचनामा पहुँचको लागि सरल, स्पष्ट, पारदर्शी तथा व्यवस्थापन योग्य हुने किसिमले गर्नुपर्नेछ । सुचनाको गाम्भीर्यता, गुणस्तरीयता र समय अनुकूल तथा लक्षित सरोकारवालाहरुलाई दृष्टिगत गरी सम्प्रेषणहुने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । यस सम्बन्धमा परामर्शदाताले तपसिल बमोजिमका कार्यहरु समेत सम्पादन गर्नुपर्नेछ :

जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा आप्रवासी श्रोत केन्द्र को स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन : परामर्शदाताले सम्बन्धीत जिल्लाको जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा आप्रवासी श्रोत केन्द्रको स्थापना गर्नुपर्ने छ । आप्रवासी श्रोत केन्द्रको सञ्चालनका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयको हाता भित्र स्थान उपलब्ध गराउन जिल्ला प्रशासन कार्यालयसँग समन्वय गर्नु पर्नेछ । सो केन्द्रको संचालन बिना कुनै अवरोध र निरन्तर हुने गरी समय, कर्मचारी र कार्य व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस्तो केन्द्रको व्यवस्थापन परामर्शदाताले प्रभावकारी र मितव्ययिता समेतलाई ध्यानमा राखी व्यवस्थापन कार्यकुशलता हुने गरी गर्नुपर्नेछ । श्रोत केन्द्रका परामर्शदाताहरुको लागि उपलब्ध सहयोगी पुस्तिका अनुसार परामर्श प्रदान गर्नु पर्नेछ । सेवाग्राहीहरुको विवरण परियोजना सहयोग इकाईले उपलब्ध गराएको ढाँचा अनुसार अभिलेख गर्ने तथा अनलाइन विवरण भर्नु पर्नेछ, प्राप्त वैदेशिक रोजगार सम्बन्धि उजुरी तथा समस्याहरुलाई समाधानका लागि सम्बन्धित प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्था तथा सरकारी संयन्त्रमा सिफारिस गर्नु पर्नेछ । सीप तालिमको लागि सिफारिस गर्नु पर्नेछ । तोकिएको मिति तथा स्थानमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

- **जानकारीमूलक सूचना (Visiting card)छपाई तथा वितरण गर्ने :** आप्रवासन सम्बन्धी सुचना व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा जानकारीमूलक सुचना (Visiting Card) छपाई पनि गर्नुपर्नेछ । यस्तो भिजिटिंग कार्डको नमुना परियोजना सहयोग इकाईले उपलब्ध गराए अनुसार छपाई गर्नुपर्नेछ । यसको वितरण व्यवस्था सरोकारवालावर्गसम्म पहुँच योग्यहुने किसिमले गर्नुपर्नेछ । वितरण व्यवस्था प्रभावकारी बनाउन सो को वितरण स्थान वा वर्गको पूर्व निर्धारण गरी अनुमान योग्यहुने किसिमले गर्नुपर्नेछ ।
- **आप्रवासी श्रोत केन्द्रमा व्यक्तिगत तथा समूह परामर्श प्रदान :** परामर्शदाताले संचालन र व्यवस्थापन गरेको केन्द्रमा सरोकारवालावर्गको पहुँचको समयमा आवश्यकतानुसार व्यक्तिगत तथा सामुहिक परामर्श हुने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । आप्रवासी श्रोत केन्द्रका परामर्शदाताहरुको लागि उपलब्ध सहयोगी पुस्तिका अनुसार व्यक्तिगत तथा समूह परामर्श प्रदान गर्नु पर्नेछ । यस्तो परामर्श सरोकारवालावर्गको प्रकार तथा प्रकृति, समस्याको गहनता, आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी व्यक्तिगत गोप्यता समेतको कुरालाई ध्यानमा राखी संचालन गर्नुपर्नेछ । परामर्श हुने समय तथा स्थानको व्यवस्था गरी सो समयमा परामर्श दिने कर्मचारी वा विशेषज्ञको उपलब्धता हुने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । परामर्श प्रदान गरेको व्यक्तिवा संस्थाको नाम ठेगाना तथा परामर्शको प्रकार र परामर्श उपलब्ध गराएको मिति समेतको अभिलेख गरी आवश्यकतानुसार स्थानीय सरकार वा सरोकारवालावर्गहरुलाई करार सम्झौतामा तोकिए अनुसारको आधिकारीक व्यक्ति समक्ष उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
- **अनुशरणगर्ने (Follow up) गर्नुपर्ने :** परामर्शदाताले सूचना/परामर्श प्रदान गरे पछि सम्भावित आप्रवासी भनी पहिचान भएका व्यक्तिहरुलाई फोन मार्फत अनुशरण गर्नुपर्ने छ । यसरी अनुशरण गर्दा प्रत्येक सम्भावित आप्रवासीहरुको संख्यामध्ये कम्तीमा १० प्रतिशतको आकस्मिक नमुना(Random Sampling) लिई अनुशरण गर्नुपर्नेछ । यसरी अनुशरण गरिएको व्यक्तिहरुको अभिलेख पनि खडा गरी प्रतिवेदन समेत तयार गर्नुपर्नेछ । यसको लागि फारम

तथा ढाँचा परियोजना सहयोग इकाईले उपलब्ध गराउने छ । सो विवरणहरु परियोजनाले विकास गरेको अनलाइन प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ ।

- **स्वयंसेवकहरुको छनौट , अभिमुखीकरण र परिचालन** : परामर्शदाताले सम्बन्धीत जिल्ला वा स्थान विशेषमा बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केर आएका स्वयंसेवक(Returnee Volunteer)छनौट गरी अभिलेख राख्नुपर्नेछ । निजहरुलाई आप्रवासन सम्बन्धी काममा लगाउनु अघि आप्रवासन सम्बन्धी कार्यहरु तोकी सो आधारमा काम कर्तव्य र अधिकारको समेत अभिमुखीकरणगरी निजहरुलाई कार्यक्रमको उपयुक्त कार्य क्षेत्रका परिचालन गर्नुपर्ने छ । परिचालन भएको आधारमा निजहरुको कार्यक्षेत्र अनुसारको अभिलेख किताब राख्ने व्यवस्था समेत गर्नुपर्नेछ । स्वयंसेवक छनौट र परिचालन सम्बन्धि कार्यविधि परियोजना सहयोग इकाईले उपलब्ध गराउने छ ।
- **सुरक्षित बैदेशिक रोजगार सम्बन्धी समुदायमा गहन अभिमुखीकरण** : आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रका बैदेशिक रोजगारमा जानचाहने सम्भावित आप्रवासीहरुलाई सुरक्षित बैदेशिक रोजगार सम्बन्धी समुदायमा गहन अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ । यसको लागि परियोजना सहयोग इकाईले सुरक्षित बैदेशिक रोजगार सम्बन्धी विषयक अभिमुखीकरण सम्बन्धी पाठ्यक्रम सामग्री उपलब्ध गराउने छ । यस्तो सेसनको संक्षिप्त मासिक प्रतिवेदन समेत तयार गर्नुपर्नेछ ।
- **समुदाय स्तरमा सुरक्षित रोजगार सम्बन्धि अभिमुखीकरण** : आफ्नो कार्यक्षेत्रमा सबै समुदाय समेटने र प्रतिनिधित्वहुने गरी समुदाय स्तरमा विभिन्न समूहहरुलाई सुरक्षित बैदेशिक रोजगार सम्बन्धि अभिमुखीकरण गर्नुपर्नेछ । यस्तो अभिमुखीकरण गर्दा सो सम्बन्धी पाठ्यसामग्री परियोजना सहयोग इकाईले उपलब्ध गराउने छ ॥ यस्तो कार्यक्रम सम्बन्धीत वडा कार्यालय वा सामुदायिक स्तरका भवन वा अन्य उपयुक्त स्थानमा संचालन गर्नुपर्नेछ । यस्तो अभिमुखीकरणको हाजिर अभिलेख र संक्षिप्त प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्नेछ ।
- **स्थानीय संचार माध्यमबाट सुरक्षित बैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी सुचना प्रशारण गर्नुपर्ने** : सुरक्षित बैदेशिक रोजगारीका विभिन्न सवालहरुमा मुख्य मुख्य विषयहरु समेटी आवश्यकतानुसार स्थानीय एफएम रेडियो मार्फत जिंगल प्रशारण गर्न स्थानीय क्षेत्रमा बढी कभरेज भएको एफ एम रेडियो छनौट गर्नु पर्नेछ । बैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी छोटो सुचनाहरु परियोजना सहयोग इकाईले राष्ट्रिय सञ्चार साभेदार संस्था मार्फत उपलब्ध गराउने छ । यस्तो सुचना स्थानीय दुईवटा एफ.एम रेडियोहरुबाट तोकिएको समय र अवधिको लागि प्रशारण गर्नुपर्नेछ । प्रशारित सामग्रीहरुको ब्रोडकास्टिङ प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । साथै जिंगल वा प्रशारण सामग्री सुरक्षित साथ राख्नुपर्नेछ, र सोको प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।
- **पत्रकारहरूसंग सुरक्षित बैदेशिक रोजगारी संवन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम** : परामर्शदाताले सम्बन्धित स्थानीयतह र परियोजना सहयोग इकाईका प्रतिनिधि समेतको समन्वयमा सम्बन्धीत क्षेत्रका संचारकर्मी तथापत्रकारहरूसंग सुरक्षित बैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी १ दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ । यस्तो अन्तरक्रिया कार्यक्रम र प्रशारण भएको अखवार तथा टेलिभिजनको समय समेत उल्लेख गरी सोको पनि अभिलेख राखी प्रतिवेदनको अंशको रूपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- **सुरक्षा निकायहरूसंग सुरक्षित बैदेशिकरोजगारी सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम** : परामर्शदाताले सम्बन्धित स्थानीयतहका सम्पर्क व्यक्ति तथा परियोजना सहयोग इकाईका प्रतिनिधि समेतको समन्वयमा सम्बन्धीत क्षेत्रका उपलब्ध वा कार्यरत सुरक्षा निकायहरु (नेपालप्रहरी) सुरक्षाकर्मीहरूसंग सुरक्षित बैदेशिक रोजगारी संवन्धी १ दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ । यस्तो अन्तरक्रिया कार्यक्रमको अभिलेख राखी प्रतिवेदनको अंशको रूपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- **अन्तराष्ट्रिय आप्रवासन दिवस मनाउने** : परामर्शदाताले १८ डिसेम्बरमा अन्तराष्ट्रिय आप्रवासन दिवस मनाउने कार्यक्रम राख्नुपर्नेछ । यस कार्यक्रम संचालनका लागि परियोजना सहयोग इकाई तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरी

जिल्ला तथा स्थानीय क्षेत्रको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्नेछ । यसको लागि स्थानीय स्तरमा राजनीतिकपार्टी, संचारकर्मी, अधिकारकर्मी लगायत जनमानसको लागि आवश्यकतानुसार कार्यक्रम संचालन गरी सो दिवसको महत्व र आवश्यकता भल्कने गरी मनाउने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । स्थानीय सरकारी कार्यालयको सहभागिताको लागि समेत पहल गर्नुपर्नेछ । सो कार्यक्रमको समेत प्रचार प्रसार स्थानीय पत्रपत्रिका तथा अन्य संचारका माध्यममा प्रकाशन हुने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

ग.४.४. मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम : परामर्शदाताले सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्दा मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम संचालनको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । मनोसामाजिक परामर्शकर्ताले निम्न बमोजिमका सेवा प्रवाह गर्नेछन :

क) व्यक्तिगत मनोसामाजिक परामर्श सेवा

ख) समूहगत मनोसामाजिक परामर्श सेवा

ग) विशेष सेवाका लागि सिफारिस (जस्तै : मानसिक तथा शारिरीक समस्या भएका सेवाग्राहीहरुलाई मानसिक उपचार प्रदान गर्ने अस्पतालमा रिफर गर्ने, कानुनी तथा अन्य समस्या देखिएमा आप्रवासी श्रोत केन्द्रमा रिफर गर्ने)

यस सम्बन्धमा तपसिल बमोजिमको कार्यहरु गर्नुपर्नेछ :

- **बैदेशिक रोजगारीका कारणले तनावमा रहेका परिवारका सदस्यहरुको पहिचान :** परामर्शदाताले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र वैदेशिक रोजगारीमा रहेका परिवारका सदस्यहरु जसलाई मनोसामाजिक परामर्शको आवश्यकता भएका व्यक्तिहरुको पहिचान गर्नु पर्नेछ । यस सम्बन्धि प्रक्रियामा राष्ट्रिय प्राविधिक संस्थाले मनोसामाजिक परामर्शकर्तालाई प्रशिक्षित गर्नेछ ।
- **परिवारका सदस्यहरुलाई व्यक्तिगत मनोसामाजिक परामर्श :** वैदेशिक रोजगारीका कारणले तनावमा रहेका परिवारका सदस्यहरुको पहिचान गरी निजहरुलाई व्यक्तिगत मनोसामाजिक परामर्शदिने कार्य सोसम्बन्धी परामर्शदाताबाट दिने व्यवस्था गर्नुपर्दछ । सो को लागि निजहरुको समस्या पहिचान गरी सो आधारमा परामर्शको विषयवस्तु तयार गरी परामर्शसेवा संचालन गर्नुपर्नेछ । परामर्शसेवा प्रदान गरिएको परिवारका सदस्यहरुको समस्या र परामर्शको विषयवस्तुको अभिलेख हुने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- **समूहगत मनोसामाजिक परामर्श सेवा:** वित्तीय साक्षरता कक्षाका सहभागिहरु र समूहगत मनोपरामर्श सेवा प्राप्त गर्ने सहभागिहरु एउटै हुनेछन् । वित्तीय साक्षरता कक्षाहरुको सान्दर्भिकतासँगै मनोसामाजिक परामर्शका विषयहरुलाई पनि समावेश गरी पाठ्यक्रम तयार गरिएको छ । वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता र मनोसामाजिक परामर्शकर्ताको समन्वय तथा सहयोगमा प्रत्येक समूहमा ५ वटा कक्षाहरु मनोसामाजिक परामर्शकर्ताले प्रदान गर्नुपर्ने छ । यस सम्बन्धि प्रक्रियामा राष्ट्रिय प्राविधिक संस्थाले मनोसामाजिक परामर्शकर्तालाई प्रशिक्षित गर्नेछ ।
- **ग.४.५ वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम :** सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धी यस कार्यक्रममा वैदेशिक रोजगारीबाट विप्रेषण प्राप्त गर्ने घरपरिवारका विशेषगरी महिलाहरुको लागि लक्षित गरी वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता मार्फत परामर्शदाताले वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने छ । यस्तो कार्यक्रमको लागि तपसिलका कार्यक्रमहरु संचालन तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ :
- **विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवारका विशेष गरी महिला सदस्यहरुको पहिचान तथा भेला :** परामर्शदाताले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रका विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवार पहिचान गरी सो परिवारका विशेष गरी महिला सदस्यहरुको पहिचान गर्नुपर्नेछ । वित्तीय साक्षरता सहजकर्ताहरुलाई परिचालन गरी स्थानीय सरकार वडावा ईलाका स्तरमा समेत घरधुरी पहिचान गरी सो आधारमा अभिलेख तयार गर्नुपर्नेछ । यस्तो पहिचानका लागि आवश्यक फारमको नमूना परियोजना सहयोग इकाईले उपलब्ध गराउने छ । यस सम्बन्धि प्रक्रियामा राष्ट्रिय प्राविधिक संस्थाले वित्तीय साक्षरता सहजकर्ताहरुलाई प्रशिक्षित गर्ने छ ।
- **विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवारका विशेष गरी महिला सदस्यहरुको समूह गठन :** महिला सदस्यहरु पहिचान गरेपछि परियोजना कार्यान्वयन निर्देशिका र राष्ट्रिय प्राविधिक संस्थाले उपलब्ध गराएको निर्देशिका अनुसार समूह गठन हुनेछ ।

- **विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवारका विशेष गरी महिला सदस्यका लागि मनोसामाजिक परामर्श सहितको वित्तीय साक्षरता कक्षा सञ्चालन** : वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी राष्ट्रिय प्राविधिक संस्थाले उपलब्ध गराएको पाठ्यक्रम तथा प्रशिक्षण अनुसार प्रत्येक वित्तीय साक्षरता सहजकर्ताले कक्षा सञ्चालन गर्नेछन् । औपचारिक वित्तीय संस्थामा पहुँच नपुगेका सदस्यहरूलाई स्थानीय स्तरमा संचालनमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू साथै सहकारी संस्थाहरूमा पहुँच अभिवृद्धि गर्ने, बचत बृद्धि गर्ने, आयआर्जन बढाउने तथा वित्तीय हरहिसाबहरूलाई अभिलेखिकरण गर्न प्रोत्साहन र समन्वय गर्नुपर्नेछ । नियमित कक्षा सञ्चालनका अतिरिक्त तोकिएको प्रतिशत र आवश्यकताको आधारमा वित्तीय साक्षरता सहजकर्ताले घरभेटघाट गर्नेछ । यस्तो कक्षा संचालनको विषय, संख्या र संलग्न संस्थाहरू र प्राप्तज्ञान, सीप र व्यवहारिक परिवर्तनहरूलाई समेटि अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

ग.४.६ सञ्जाल गठन तथा विस्तार : परामर्शदाताले विदेश गई फर्केका आप्रवासीहरू (रिटर्नी माईग्रेन्टहरू) को संजाल गठन र विस्तारको लागि तपसिल बमोजिमको कार्यहरू गर्नुपर्नेछ :

- **फर्केका आप्रवासीहरू (रिटर्नी माईग्रेन्टहरू) को सञ्जाल गठन** : स्थानीय स्तरमा परामर्शदाताको कार्यक्षेत्रका विदेश गई फर्केका आप्रवासीहरू (रिटर्नी माईग्रेन्टहरू) को पहिचान गरी स्थानीयतहमा एक संजालको गठन गर्नुपर्नेछ । त्यसरी गठनगर्दा स्थानीयतहको सरकारमा दर्ता हुने भएदर्ता समेत गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । परामर्शदाताले यस्तो संजालगठन गर्न आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण प्रक्रियात्मक व्यवस्था लगायत बैठक तथा छलफलको व्यवस्था मिलाई औपचारिक रूपमा संचालक समिति गठन गर्ने व्यवस्था मिलाई संजालको स्थापना गर्नुपर्नेछ ।
- **फर्केका आप्रवासीहरू (रिटर्नी माईग्रेन्टहरू) को सञ्जाल क्षमता विकास** : परामर्शदाताले फर्केका आप्रवासीहरू (रिटर्नी माईग्रेन्टहरू) को सञ्जाल क्षमता विकासको कार्यपनि संचालन गर्नुपर्ने छ । यस्ता आप्रवासीहरूको विदेशमा बस्दा गरेका कार्य अनुभव र शीपको पहिचान गरी शीपको सुची (Skills Inventory) तयार गर्नुपर्ने छ । सो शीपको स्थानीय स्तरमा उपयोग क्षमता हुनसक्ने अवस्था र अवसरको पहिचान गरी सो आधारमा सो शीपको उन्नत प्रशिक्षण गर्नुपर्ने अवस्था भएमा स्थानीय प्रशिक्षण संस्थाहरूसंग आबद्धता हुने र प्रशिक्षण गर्नको लागि पहल गर्ने कार्य परामर्शदाताले गरी सो संजालको क्षमता विकासमा प्रत्यक्ष र परोक्ष सहयोग गर्नुपर्ने छ ।
- **फर्केका आप्रवासीहरू (रिटर्नी माईग्रेन्टहरू) को सञ्जाल परिचालन** : परामर्शदाताले फर्केका आप्रवासीहरूको संजाललाई परिचालन गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ । यसको लागि स्थानीय स्तरमा निजहरूको शीपको उपयोग वा रोजगारी हुने अवसर भएमात्यस्तो कार्यमा सुचना संकलन गरी निजहरूको संजालमा उपलब्ध गराई त्यस्तो अवसरको उपयोग हुने व्यवस्था गरिदिनु पर्नेछ । आप्रवासीहरूको संजालको कम्तीमा मासिक रूपमा बैठक बसाउने व्यवस्था गरी निजहरूलाई संजालको उपयोग र कामहरूको समिक्षा तथा नीति र कार्यक्रम तय गर्ने थलोको रूपमा विकास गराउने व्यवस्था गर्नुपर्दछ । यस्तो संजाललाई संगठित रूपमा व्यवसाय संचालन गर्न सकिने अवसर पहिचान गरी करार खेती, सहकारी संस्था वा अन्य उत्पादनमुलक व्यवसायका अवसरहरू पहिचान गर्ने तथा सो को लागि आवश्यक प्रशिक्षण वा व्यवसायिक विकासको कार्यमा प्राविधिक र व्यवसायजन्य कानूनी प्रावधानको समेतको आधारमा उत्पादक व्यवसायतर्फ परिचालन हुने व्यवस्था गर्नु पर्दछ ।

ग.४.७. समन्वय तथा अनुगमन : परामर्शदाताले स्थानीय कार्य क्षेत्रमा आप्रवासी सम्बन्धीकार्य तथा कार्यक्रम संचालन गर्दा आयोजनाको उद्देश्य हासिल हुने गरी पर्याप्त समन्वय तथा अनुगमनको व्यवस्था गर्नुपर्ने छ । यस सम्बन्धमा निजले निम्नकार्यहरू सम्पादन गर्नुपर्ने छ :

- **स्थानीयतह परियोजना व्यवस्थापन समिति, जिल्ला परियोजना समन्वय तथा अनुगमन समिति बैठक** : परामर्शदाताले स्थानीयतहमा परियोजना व्यवस्थापन समिति र जिल्ला परियोजना समन्वय तथा अनुगमन समितिको बैठक आवश्यकतानुसार बस्ने व्यवस्था मिलाई संचालित कार्य तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति समिक्षा गरी सो सम्बन्धमा देखा परेका समस्या र असल पक्षहरूको छलफल गरी ती निकायहरूसंग कुनै निकास वा सहमति गर्नुपर्ने भए बैठक वा छलफलको माध्यमबाट निष्कर्ष निकाली समन्वयको कार्य गर्नुपर्ने छ । यस्तो बैठक आवश्यकतानुसार मासिक वा अन्य उपयुक्त अवधिमा राख्ने व्यवस्था ती निकायहरूसंग छलफल गरी व्यवस्थित गर्नुपर्ने छ । यस्तो बैठकको निर्णयको अभिलेख राखी सम्बन्धीत निकायहरूलाई समेत जानकारी हुने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

- **आप्रवासी श्रोत केन्द्र समन्वय बैठक** : परामर्शदाताले स्थानीयतहको सरकारमा रहेको आप्रवासी श्रोत केन्द्रको नियमित बैठक बस्ने व्यवस्था गरी समन्वयको कार्य प्रभावकारी बनाउनु पर्नेछ । सो केन्द्रले परियोजना समन्वय वा अनुगमन समितिबाट समन्वय गर्नुपर्ने कार्यहरु भए निर्णय गरी सो अनुसार समन्वयको पहल गरी परिणाम मुखीकार्य सम्पादन हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

ग.४.८.अनुगमन र प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था : परियोजनाको प्रभावकारी अनुगमन सम्बन्धमा सेवाप्रदायक संस्थाले प्रस्तावमा स्पष्टसँग उल्लेख गर्नुपर्नेछ । त्यसका अतिरिक्त प्राविधिक सहयोगी संस्थाको स्थानिय र प्रादेशिक कार्यालय, परियोजना सहयोग इकाइ, स्थानीय सरकारहरु, सम्बन्धित सरकारी निकाय र मन्त्रालयबाट परियोजनाका गतिविधिबारे सुक्ष्म अनुगमन गरिनेछ ।

संस्थाले कार्यक्रमको प्रगति र आर्थिक प्रतिवेदन नेपाल सरकारको नियमानुसार तथा सम्झौतामा तोकिए अनुसार मासिक, चौमासिक, अर्ध वार्षिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन नियमित रुपमा स्थानीय सरकार र प्राविधिक सहयोगी संस्थालाई बुझाउनु पर्नेछ । यसको साथै स्थानीय सरकार र प्राविधिक सहयोगी संस्थाले परियोजनासँग सम्बन्धित कुनै पनि तथ्यांक तथा जानकारीहरु माग गरेमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

ग.४.९.परामर्शदाताले संचालन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने प्रमुख क्रियाकलाप र वार्षिक लक्ष्यहरु : परियोजनाको अपेक्षित प्रतिफल हासिल गर्नको लागि परामर्शदाता (स्थानीय सेवाप्रदायक संस्था) ले तल दिइएका कार्यहरु सम्पन्न गर्नेछ । अन्य कार्यहरु सम्बन्धीत खण्डमा उल्लेख भए अनुसार सम्पन्न गर्दा परामर्शदाताले तपसिल बमोजिमको तालिकामा उल्लेख भए अनुसार वार्षिक लक्ष्य बमोजिम कार्य सम्पादन हुने गरी कार्य तथा प्रमुख क्रियाकलापहरुको संचालन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने छ :

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	धुलीखेल नगरपालिका (आप्रवासी श्रोत केन्द्र रहने स्थानीय तह)	मण्डनदेउपुर नगरपालिका	रोशी गाउँपालिका	भुम्जु गाउँपालिका	जम्मा वार्षिक लक्ष्य
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा आप्रवासी श्रोत केन्द्र तथा आप्रवासी श्रोत उपकेन्द्रको स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	१	०	०	०	१
२	आप्रवासी श्रोत केन्द्रमा व्यक्तिगत तथा समूह परामर्श प्रदान	३००० जना (१५% महिला)	०	०	०	३००० जना (१५% महिला)
३	वैदेशिक रोजगारीका सन्दर्भमा ठगी वा समस्यामा परेका व्यक्तिहरुलाई कानुनी तथा अन्य सम्बन्धित सहयोग तथा आवश्यक समन्वय गर्ने	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार
४	सूचना सामाग्री सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन (visiting Card,	नियमित	०			नियमित

	Pamphlets etc)					
५	सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीका विभिन्न सवालहरुमा रेडियो जिंगल (कम्तिमा दुईवटा स्थानीय एफएम रेडियोबाट) प्रशारण	नियमित				नियमित
६	वैदेशिक रोजगारमा जान चाहने सम्भावित कामदारहरुलाई गहन अभिमुखीकरण कार्यक्रम	१ पटक	१ पटक	१ पटक	१ पटक	३ पटक
७	समुदाय स्तरमा विभिन्न समुहहरुलाई सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी अभिमुखीकरण	६ समुह	६ समुह	६ समुह	६ समुह	२४ समुह
८	प्रहरी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	१ पटक				१ पटक
९	रिटर्नी स्वयंसेवक परिचालन (आंशिक रुपमा)	३ जना	३ जना	३ जना	३ जना	१२ जना
१०	सूचना सामाग्री सामाग्री उत्पादन तथा प्रकाशन (visiting Card, Pamphlets etc)	नियमित				नियमित
११	पत्रकारहरुसँग अन्तरक्रिया तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम	१ पटक				१ पटक
१२	सेवा प्रदायक संस्था खरिद	१ पटक				१ पटक
१३	स्थानीय जनप्रतिनिधीहरुसँग अन्तरक्रिया	१ पटक				१ पटक
१४	आप्रवासी श्रोत केन्द्र समन्वय समिती बैठक	१ पटक				१ पटक
१५	रोजगार सेवा केन्द्र संयोजकहरुसँग अन्तरक्रिया	१ पटक				१ पटक
१६	जिल्ला परियोजना समन्वय तथा अनुगमन समितिको बैठक	२ पटक				२ पटक
१७	स्थानीय तह पालिका परियोजना समन्वय समितीको बैठक	३ पटक	३ पटक	३ पटक	३ पटक	१२ पटक
१८	अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासी दिवश	१ पटक				१ पटक
१९	सम्बन्धीत सरोकारवालाहरुबाट परियोजना अनुगमन तथा मुल्यांकन	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित

२०	परियोजनाका कर्मचारीहरूको छनौट, नियुक्ती तथा परिचालन	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित
२१	वैदेशिक रोजगारीका कारणले तनावमा रहेका परिवारका सदस्यहरूलाई व्यक्तिगत मनोसामाजिक परामर्श	कम्तीमा १६ जना	कम्तीमा १६ जना	कम्तीमा १६ जना	कम्तीमा १६ जना	कम्तीमा ६४ जना
२२	विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवारका विशेष गरी महिला सदस्यका लागि मनोसामाजिक परामर्श सहितको वित्तीय साक्षरता कक्षा सञ्चालन	४ समूहहरू (२५ जना प्रति समुह)	४ समूहहरू (२५ जना प्रति समुह)	४ समूहहरू (२५ जना प्रति समुह)	४ समूहहरू (२५ जना प्रति समुह)	१६ समुह (२५ जना प्रति समुह)
२३	अन्य परियोजना प्रभावकारिताका लागि समन्वयात्मक तथा व्यवस्थापकीय कार्य	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित

मिथि उल्लेख गरिएका बाहेक परियोजनाको उद्देश्य पूरा गर्न सहयोग पुऱ्याउने अन्य केही क्रियाकलापहरू भएमा परामर्शदाताले प्रस्ताव गर्न सक्नेछ । त्यस्ता क्रियाकलापहरू उपर्युक्त भएमा स्थानीय तह परियोजना व्यवस्थापन समितिले निर्णय गर्न सक्नेछ ।

ग.३. परामर्शदाताको भूमिका तथा उत्तरदायित्व तथा परियोजना व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था : परामर्शदाता स्थानीय सेवाप्रदायक संस्थाले सम्बन्धित स्थानीय सरकारहरूले तोकेको परियोजना समन्वय अधिकारी (सम्पर्क व्यक्ति) र परियोजना सहयोग इकाईले तोकेको कर्मचारीसंगको निकटतम समन्वय तथा सहयोगमा परियोजनाको व्यवस्थापनका लागि निम्न बमोजिमको भूमिका तथा उत्तरदायित्व निर्वाह गर्नुपर्ने छ :

- क) अनुच्छेद २ मा उल्लेख भएअनुसारको सांगठनिक ढाँचा र कार्यालय स्थापना गर्ने ।
- ख) नेपाल सरकारको प्रक्रिया अनुसार परियोजना सहयोग इकाईसँगको निकटतम समन्वयमा वार्षिक, अर्धवार्षिक तथा चौमासिक कार्यक्रम तथा बजेट निर्माण गर्ने तथा स्थानीयतह परियोजना व्यवस्थापन समितिबाट स्विकृत गराउने ।
- ग) स्थानीयतह परियोजना व्यवस्थापन समितिबाट स्विकृत चौमासिक योजना अनुसार परियोजनाका गतिविधि कार्यान्वयन गर्ने ।
- घ) परियोजनाका गतिविधिहरूको नियमित निरीक्षण तथा अनुगमन गरी सम्बन्धित स्थानीय सरकारहरू र प्राविधिक सहयोगी संस्थाहरूलाई जानकारी गराउने ।
- ङ) सञ्चालन हुन लागेका क्रियाकलापको पूर्व जानकारी सम्बन्धित स्थानीय सरकारहरूले तोकेको परियोजना समन्वय अधिकारी (सम्पर्क व्यक्ति) र परियोजना सहयोग इकाईले तोकेको कर्मचारीलाई दिने र आवश्यकता अनुसार निरीक्षण तथा अनुगमन गराउने ।
- च) स्विकृत कार्ययोजना अनुसार मासिक, चौमासिक, अर्धवार्षिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित स्थानीय सरकारमा पेश गर्ने । सो प्रतिवेदनको एक प्रति परियोजना सहयोग इकाई लाई दिने ।
- छ) नेपाल सरकारको प्रचलित नियममा रही संस्थाको नियम र विधान अनुसार लेखा परीक्षण गराई लेखा परीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायलाई उपलब्ध गराउने ।

ज) स्थानीय सेवा प्रदायक संस्थाले संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारको सम्बन्धीत ऐन, नियम तथा कानूनको पूर्ण पालना गर्नुका साथै तिर्नु बुझाउनु पर्ने भ्याट तथा अन्य कर तथा शुल्कहरु नियमानुसार बुझाउनु पर्नेछ ।

झ) परामर्शदाता(सेवाप्रदायक संस्था)ले श्रम ऐन २०७४ को पालना गर्नु पर्नेछ ।

ग.४ कार्य सम्पादन गर्ने तरिका र उपागम (Approach and Methodology) : परामर्शदाताले यस कार्य सम्पादन गर्नको लागि तपसिल बमोजिमको कार्य प्रक्रिया तथा तरिका अपनाउनु पर्नेछ:

ग.४.१. परामर्शदाताले सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धि प्रचलित ऐन, नियमावली तथा सम्बन्धित प्रतिवेदन र प्राज्ञिक सामग्रीहरुको अध्ययन तथा अनुसन्धान गरी कानूनमा उल्लेखित मार्गदर्शन प्रक्रिया तथा उद्देश्य बमोजिम कार्य सम्पादन गर्ने गरी क्रियाकलापहरु यकिन र संचालन हुने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । सो बमोजिम परामर्शदाताले यस आयोजनाको लागि कार्यहरुको उपलब्धीहरुलाई समेत ध्यानमा राखी कार्य सम्पादन व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।

ग.४.२. सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धि निकायहरु जस्तै श्रम तथा सामाजिक कल्याण मन्त्रालय, सुरक्षित आप्रवासन परियोजना तथा स्थानिय तहका सरकारसंग निकटतम सम्बन्ध र समन्वय स्थापना गरी अपेक्षित उपलब्धीहरु हासिल गर्ने प्रयास गर्नुपर्नेछ ।

ग.४.३ स्थानीय आप्रवासनसंग सम्बन्ध, सम्पर्क तथा समन्वय राखि सुरक्षित आप्रवाशन सम्बन्धि समस्याहरु तथा समाधानको उपायहरु समेत पहिचान गरि अध्यावधिक सूचना तथा आंकडा र तथ्यांकहरु अध्यावधिक गरि राख्नु पर्नेछ ।

ग.४.४. नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय मार्फत स्थानिय सरकारहरुमा वित्तिय हस्तान्तरण स्वरुप सर्शत अनुदानको रुपमा बजेट प्रवाह हुने र कार्यक्रमको व्यवस्थापनको लागि स्थानिय तहहरु मिलेर संयुक्त रुपमा एउटा स्थानिय तह व्यवस्थापन समिति गठन हुने कार्यप्रकृया रहेको छ । सोहि व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार सम्बन्धित स्थानिय तहहरुले अलग अलग रुपमा स्थानिय सेवा प्रदायका संस्थासंग सम्भौता गर्ने व्यवस्था राखिएको र सम्बन्धित स्थानिय तह मातहत रहेको बजेट तथा कार्यक्रमको दायित्व सम्बन्धि स्थानिय तहले बहन गर्ने हुँदा परामर्शदाताले सो प्रक्रिया अवलम्बन गरी खर्च व्यवस्थापनको कार्य सम्पादन गर्नु पर्नेछ ।

ग.४.५.परामर्शदाताले कार्यसम्पादन गर्दा मानव अधिकार तथा मानवोचित मर्यादा कायम हुने गरी आचरण तथा व्यवहार गर्नुपर्नेछ ।

(घ) कामसँग सम्बन्धित अध्ययन तथा आधारभूत तथ्यांक उपलब्ध भए सो को विवरण : परामर्शदाताले आप्रवासन सम्बन्धी सुचना तथा जानकारी आप्रवासन सम्बन्धी परियोजना सहयोग इकाइबाट प्राप्त गरी कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने छ । स्थानीय स्तरमा उपलब्ध यस सम्बन्धीकुनै सुचनाहरु स्थानीय सरकारको सम्बन्धीत शाखा वा ईकाईहरुबाट प्राप्तहुन सक्नेछ ।

(ङ) परामर्शदाताले सार्वजनिक निकायलाई कुनै ज्ञान वा शीप हस्तान्तरण गर्नु पर्ने भए सो सम्बन्धी विवरण: परामर्शदाताले सरोकारवालालाई बाहेक करार सम्भौता कार्यान्वयन गर्दा देखिएका प्राविधिक पक्षहरुको सम्बन्धमा स्थानीय सरकारको सम्बन्धीत शाखा, महाशाखा वा ईकाई तथा समितिलाई विस्तृत विवरण तयार गरी खडा गरिएको अभिलेख प्रतिवेदन तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन समेतको बारेमा जानकारी गराई ज्ञान व्यवस्थापन सम्बन्धी जानकारी सहीत हस्तान्तरण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

(च) तालीम प्रदान गर्नु पर्ने भए तालीम दिनु पर्ने कर्मचारीको संख्या : परामर्शदाताले माथि खण्ड खण्डमा उल्लेख भएबमोजिम सरोकारवालालाई तालिम दिनुपर्ने छ । तालिकामा उल्लिखित संख्यामा तालिम दिनु पर्नेछ । करार सम्भौतामा उल्लिखित कार्यहरुको सम्बन्धमा तयार गरिएको अन्तिम प्रतिवेदनको सार संक्षेपको प्रस्तुती समन्वयकर्ता (

सम्पर्कव्यक्ति) लगायत सबै सरोकारवालाहरूलाई पेश गर्नुपर्नेछ । प्रस्तुतकार्यको दिगो व्यवस्थापनको लागि स्थानीय सरकारलाई आवश्यक कार्य तथा रणनीति सहीतको सुझावहरू पेश गर्ने छ ।

(छ) परामर्शदाताको मुख्य जनशक्तिको काम तथा योग्यता र निजले गर्नु पर्ने कामको लागि लाग्ने अनुमानित समय : यस कामको लागि परामर्शदाता (स्थानीय सेवाप्रदायक संस्था) सँग हुनुपर्ने आवश्यक योग्यता, ग्राह्यता र अनुभव योग्यता सम्बन्धी खण्डमा उल्लेख भएको विवरणको अतिरिक्त तपसिल बमोजिम हुनुपर्ने छ ।

(छ.१) यस सम्बन्धमा निम्न योग्यता संस्थागत रूपमा हुनुपर्नेछ :

- **कानूनी हैसियत** : नेपाल सरकारको प्रचलित कानून र स्थानीय सरकारको नीति बमोजिम सेवा प्रदायक संस्थाको रूपमा गठन भएको र सम्बन्धित आधिकारिक निकायमा दर्ता भई नियमानुसार नवीकरण भएको ।
- **कानूनी अनुमति** : नेपाल सरकारको प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल सरकार, दातृ निकाय वा बाह्य संघ संस्थाहरूबाट अनुदान प्राप्त गर्ने र सो अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्ने अनुमति प्राप्त भएको ।
- **कार्यकारी समिति र कर्मचारी** : कुनै प्रकारको राजनीतिक पार्टीमा सक्रिय रूपमा सदस्यता नलिएको कार्यकारी समिति र कर्मचारी भएको ।
- **संस्थागत ब्यबस्थापन** : सुशासनको मान्यता प्रति प्रतिबद्ध तथा अद्यावधिक विधान भएको एवं विधान बमोजिम कार्यकारी समिति बैठक तथा साधारण सभाको नियमितता । साथै आर्थिक, प्रशासनिक तथा मानव संसाधन नियमावली भएको ।
- **क्रियाशीलता** : कम्तीमा विगत पाँच वर्ष देखि सम्बन्धित जिल्लामा निरन्तर रूपमा क्रियाशील रहेको ।
- **परियोजना ब्यबस्थापन क्षमता**: योजना तथा बजेट तयार पार्ने, परियोजनाका गतिविधि कार्यान्वयन गर्ने, अनुगमन गर्ने, सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग प्रभावकारी समन्वय गर्ने, तथा प्रगति विवरण तयार पार्ने क्षमता भएको ।
- **सामाजिक समावेशीकरण** : लैङ्गिक समता तथा सामाजिक समावेशीकरणको सिद्धान्त प्रति प्रतिबद्ध तथा समावेशीमूलक कार्यकारी समिति र कर्मचारी भएको ।
- **अनुभव** : सामाजिक परिचालन, मानव अधिकार, सुशासन, मानव वेचविखन विरुद्ध, पिछडिएको तथा सिमान्तकृत वर्गको सशक्तीकरण तथा क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी काम गरेको अनुभव भएको । सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको क्षेत्रमा काम गरेको अनुभव भएको संस्थालाई ग्राह्यता दिइनेछ ।

(छ.२) आवश्यक सांगठनिक ढाँचा, कार्यालय र जनशक्ति : परामर्शदाताको (स्थानीय सेवाप्रदायक संस्थाको) सांगठनिक ढाँचा र कार्यालय व्यवस्थापन तपसिल बमोजिम हुनुपर्नेछ : स्थानीय सेवा प्रदायक संस्थाले यस परियोजनाको प्रयोजनको लागि छुट्टै सांगठनिक ढाँचातयार गर्नु पर्नेछ । साथै, यस परियोजनाको दैनिक कारोबारको प्रयोजनको लागि स्थानीय सेवा प्रदायक संस्थाले स्थानीय सरकार र परियोजना सहयोग इकाईको स्वीकृत मापदण्ड बमोजिमको साइनबोर्ड सहित न्यूनतम भौतिक पूर्वाधार भएको कार्यालय वा सम्पर्क कार्यालयको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । यस्तो कार्यालय स्थापना गर्दा संस्थाको मौजूदा सुविधाहरूको प्रयोगलाई प्रोत्साहन दिइनेछ । स्थानीय सेवाप्रदायक संस्थाले परियोजनाका गतिविधि कार्यान्वयन गर्नको लागि कर्मचारी-स्वयंसेवक छनौटका आवश्यक प्रक्रियाहरू पुरा गरी निम्नानुसारको जनशक्ति व्यवस्था गर्नु पर्नेछ:

क. जनशक्तिको पद तथा योग्यता

क्र.सं.	पद	योग्यता	म्यान मन्थ वा अवधि	कार्यविवरण
१	परियोजना संयोजक	मानवीकी तथा सामाजिक संकाय, व्यवस्थापन, कानूनवा सम्बन्धित अन्य विषयमा कम्तीमा स्नातक तह उत्तीर्ण गरी ५ वर्षको विकास सम्बन्धी कार्यानुभव, कम्तीमा २ वर्ष अधिकृत वा सो भन्दा माथिको पदमा रहि कार्य गरेको अनुभव, सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीको क्षेत्रमा काम गरेकोलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।	८ महिना	<ul style="list-style-type: none"> ● सम्बन्धित कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, ● कार्य योजना, बजेट तथा वार्षिक कार्य तालिका तयार गरी तथा कार्यान्वयन गर्ने, ● प्रगति प्रतिवेदनहरु तयार गर्ने, ● सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धि अध्ययन, अनुसन्धान तथा आधारभूत सर्वेक्षण कार्यमा सहयोग गर्ने, ● सञ्चालित विभिन्न क्रियाकलापहरु तथा कर्मचारीहरुको नियमित निरीक्षण गर्ने, ● स्थानीय तहहरु, परियोजना सहयोग इकाई तथा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसंग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने,
२	लेखा तथा प्रशासन अधिकृत	व्यवस्थापन संकायमा स्नातक तह उत्तीर्ण गरी कम्तीमा ३ वर्षको कार्यानुभव	८ महिना	<ul style="list-style-type: none"> ● सम्भौता अनुसार कार्य सम्पादनको लागि आर्थिक तथा प्रशासकीय पक्षसंग सम्बन्धित सम्पूर्ण क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयन गर्ने, ● विनियोजित बजेटको अनुगमन तथा नियन्त्रण गर्ने, ● आर्थिक प्रतिवेदन तयार गर्ने, ● सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरुको अभिलेख दुरुस्त राख्ने, ● आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सुनिश्चित गर्ने, ● सामग्री तथा सेवा खरीद योजना तथा प्रक्रियालाई सहजीकरण गर्ने, लजिस्टिक व्यवस्थापन गर्ने,
३	सूचना तथा परामर्शकर्ता	न्यूनतम प्रविणता प्रमाण पत्र तह वा १०+२ उत्तीर्ण गरी परामर्श कार्यमा वा सामाजिक परिचालनको क्षेत्रमा कम्ती ३ वर्षको कार्यानुभव, सुरक्षित	८ महिना	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा पासपोर्ट बनाउन आउने महिला तथा पुरुषहरुलाई सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धि सूचना तथा परामर्श सेवा प्रदान गर्ने,

		<p>वैदेशिक रोजगारीको क्षेत्रमा काम गरेको तथा जिल्लामा चलन चल्तिको स्थानीय भाषा जानेकोलाई प्राथमिकता दिईनेछ । दुई जना परामर्शकर्ता मध्ये एक जना महिला अनिवार्य हुनुपर्नेछ ।</p>		<ul style="list-style-type: none"> ● सम्भावित आप्रवासी कामदारहरूलाई सीप तालिमको लागि सम्बन्धित निकायहरूमा सिफारिस गर्ने, ● आप्रवासी कामदारहरूसँग सम्बन्धित मुद्दाहरूलाई (जस्तै उद्धार, शव भिकाउने तथा क्षतिपूर्ति, मेडिकल फेल, ठगी आदि) आवश्यक सहयोगको लागि सम्बन्धित निकायहरूमा सिफारिस गर्ने, ● सेवाग्राहीहरूको अनलाईन अभिलेख राख्ने, ● जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रोजगार सेवा केन्द्र, सम्बन्धित स्थानीय तह तथा राष्ट्रिय साभेदार संस्थाहरू तथा सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने,
४	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	<p>न्यूनतम प्रविणता प्रमाण पत्र तह वा १०+२ उत्तिर्ण गरी मनोसामाजिक परामर्श कार्यमा २ वर्षको कार्यानुभव वा सो सम्बन्धी आधारभूत तालिम लिएको वा परामर्श सम्बन्धी १ वर्षको अनुभव रहेकोर, सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीको क्षेत्रमा काम गरेकोलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।</p> <p>उमेरको हद : कामको प्रकृति र गाम्भीर्यतालाई मध्येनजर गर्दै २५ वर्ष भन्दा माथिका उमेर समुहलाई प्राथमिकता दिईने छ । चारजना परामर्शकर्ता मध्ये कम्तिमा तीन जना महिलाहुनु पर्नेछ ।</p>	८ महिना	<ul style="list-style-type: none"> ● समुदायमा मनोसामाजिक परामर्श सेवाको आवश्यकता रहेका वैदेशिक रोजगारीमा रहेका कामदारका परिवारहरू घर पहिचान गर्ने । ● वैदेशिक रोजगारीमा रहेका कामदारका परिवारका सदस्यहरूलाई आवश्यकता अनुसार मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान गर्ने । ● समूहमा छलफल चलाउने । ● मनोपरामर्शको माध्यमबाट प्रभावित व्यक्तिहरूमा विभिन्न आरोप र लाञ्छनालाई कसरी सामना गर्ने भन्ने शिपको बिकाश गर्न मद्दत गर्ने। ● भावनात्मक समस्या (डिप्रेसन) बढी भएका परिवारका सदस्यहरूमा आत्महत्याको जोखिमको लेखाजोखा गरी आत्महत्या रोकथाम गर्न सहयोगी हुने

				<p>तरिका प्रयोग गर्दै मनोपरामर्श गर्न</p> <ul style="list-style-type: none"> वै.रो.को कारणले गहन मनोसामाजिक समस्यामा परेका महिला तथा पुरुषहरूलाई थप मनोपरामर्शका लागि सहयोगी संस्थासंग सम्पर्क गराउने ।
५	वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता	<p>न्यूनतम प्रविणता प्रमाण पत्र तह वा १०+२ उत्तिर्ण, वित्तिय संस्था, सहकारी, उद्यमशिलता विकास तथा सामाजिक परिचालनको क्षेत्रमा कम्तिमा २वर्षको अनुभवभएको ,सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीको क्षेत्रमाकाम गरेकोलाई प्राथमिकतादिईनेछ ।</p> <p>उमेरको हद : कामको प्रकृति र गाम्भीर्यतालाई मध्येनजर गर्दै २५ वर्ष भन्दा माथीका उमेर समुहलाई प्राथमिकता दिईने छ । चार जना सहजकर्ता मध्ये कम्तिमा तीन जना महिलाहुनु पर्नेछ ।</p> <p>उमेरको हद : कामको प्रकृति र गाम्भीर्यतालाई मध्ये नजर गर्दै २५ वर्ष भन्दा माथिका महिलालाई प्राथमिकता दिईने छ ।</p>	८ महिना	<ul style="list-style-type: none"> सामुदायिक छलफलबाट तोकिए अनुसार लक्षित सहभागि छनौट गर्ने, आधारभूत तथा अन्तिम अवस्था विश्लेषणका लागि तथ्याकं तथा विवरणहरू संकलन गर्ने, निर्धारित पाठ्यक्रम अनुसार नतिजामूखी कक्षाहरू संचालन गर्ने । घर भेटघाट गरी अनुशिक्षण तथा अनुगमन गर्ने , विषयसंग सम्बन्धित सरोकारवाला तथा निकायसंग समन्वय, सहकार्य गरी सहभागिहरूको सम्बन्ध स्थापित गर्न सहयोग गर्ने , मनोसामाजिक परामर्शकर्ता तथा परियोजनाका अन्य कर्मचारी र संयन्त्रसंग समन्वय गर्ने , तोकिएको ढाँचा तथा समय भित्र प्रतिवेदन उपलब्ध गराउने ,
६	रिटर्नी स्वयंसेवक	<p>न्यूनतम कक्षादपास गरी वैदेशिक रोजगार (खाडीमुलुक वा मलेसिया) मा गई कम्तीमा १ वर्ष काम गरेको अनुभवभएको । सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीको क्षेत्रमा काम गरेकोलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।</p>	८ महिना	<ul style="list-style-type: none"> वैदेशिक रोजगारमा जाने संभावित व्यक्तिहरू, फर्केका कामदार वा संलग्न कामदारका परिवारसंग भेटघाट गरी सुरक्षित वैदेशिक रोजगारबारे जानकारी दिने तथा उनीहरूलाई आप्रवासी स्रोत केन्द्रमा पठाउने, सम्भावित आप्रवासी कामदारहरूलाई सीप तालिमको थप जानकारीका लागि आप्रवासी स्रोत केन्द्रमा

				<p>पठाउने,</p> <ul style="list-style-type: none"> आप्रवासी कामदारहरूसंग सन्बन्धित मुद्दाहरुलाई (जस्तै उद्धार, शव भिकाउने तथा क्षतिपूर्ति, मेडिकल फेल, ठगी आदि) आवश्यक सहयोगको लागि आप्रवासी स्रोत केन्द्रमा पठाउने
--	--	--	--	---

द्रष्टव्य : माथि उल्लिखित जनशक्ति मध्ये परियोजना संयोजक र लेखा तथा प्रशासन अधिकृतलाई मात्र प्रत्येक पालिकाको लागि मुख्य विज्ञ (Key Experts) को रूपमा मुल्यांकनको नम्बरमा समावेश गर्ने गरी अन्य सबै विशेषज्ञ वा पदहरु परामर्शदाताले स्थानीय रूपमा आवश्यकतानुसार भर्ना गर्दा उपर्युक्त अनुसारको योग्यता तथा अनुभवको साथै सम्बन्धीत कामहरु गर्ने गरी भर्ना गर्नुपर्नेछ ।

ख . आवश्यकजनशक्ति

क्र.सं.	पद	आप्रवासीस्रोत केन्द्र रहने स्थानीयतह	स्थानीयतह	स्थानीयतह	स्थानीयतह	मुख्यविज्ञ (Key Experts)को रूपमा परियोजना प्रस्तावमा खुलाउनु पर्ने पदहरु
१	परियोजना संयोजक	१	०	०	०	मुख्यविज्ञ
२	लेखा तथा प्रशासन अधिकृत (७५ प्रतिशत)	१	०	०	०	मुख्यविज्ञ
३	सूचनातथा परामर्शकर्ता	२	०	०	०	०
४	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	१	१	१	१	०
५	वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता	१	१	१	१	०
६	रिटर्नी स्वयंसेवक	३	३	३	३	०

पुनश्च:

क) माथि उल्लेखित जनशक्तिको कार्यगत शर्तनामा स्थानीय तह परियोजना व्यवस्थापन समितिको स्विकृतीमा स्थानीय सेवाप्रदायक संस्थाले उपलब्ध गराउने छ । उक्तविषयमा परियोजना सहयोग इकाईले आवश्यक सुभाबप्रदान गर्ने छ ।

ख)सबै कर्मचारीको करार अवधि सेवाप्रदायक संस्थासंग हुने परियोजना संभौता अवधि अनुसार हुनेछ । संस्थाको नियमानुसार कर्मचारीको परीक्षणकाल राखिनेछ । परीक्षणकाल पछि कार्य सम्पादन मुल्याङ्कनका आधारमा बाँकी करार अवधि थप गर्न सकिनेछ ।

ग) मुख्य विज्ञहरु छनौट र प्रस्ताव गर्दा विज्ञताको आधारमा गर्नुपर्नेछ र बाँकी कर्मचारीहरु छनौट गर्दा सार्वजनिक सूचना निकाली खुल्ला प्रतिस्पर्धाको आधारमा गर्नुपर्नेछ र सो प्रक्रियामा आवश्यकता अनुसार स्थानीय तह र परियोजना सहयोग इकाई सहयोग लिन सकिनेछ ।

घ) कर्मचारी छनौट तथा नियुक्तीमा संघीय सरकार तथा स्थानीय सरकारले तय गरेको समावेशी नीतिलाई पालना गर्नु पर्नेछ । दलित, आदिवासी, जनजाती, महिला तथा अन्य पछाडी पारिएका समुदाय र बैदेशिक रोजगारीमा गई फर्किएका साथै आप्रवासनको क्षेत्रमा काम गरी दक्ष कार्य अनुभव भएका व्यक्तिहरुलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।

(ज) परामर्शदाताले काम शुरु गर्ने र सम्पादन गरिसक्नु पर्ने समय : यस परियोजनाको अवधि १५ जुलाई २०२२ सम्म (२०७८।७९ सम्म) रहने छ । तर प्रथम वर्षको लागि असार मसान्त २०७७ सम्म रहने छ । सो अवधि पश्चात परामर्शदाताको कामको आर्थिक वर्षको आधारमा वार्षिक मुल्यांकन गरी सन्तोषजनक कार्यसम्पादन भएमा वार्षिक रुपमा कार्य सम्पादन थप गरिनेछ ।आयोजनाको तोकिएको कार्यसम्पादनको आधारमा अन्तिम आर्थिक वर्ष समेत म्याद थप हुनेछ ।

(झ) परामर्शदातालाई उपलब्ध गराउने सूचना, भौतिक सुविधा, उपकरणको विवरण : परामर्शदातालाई प्रस्तुत कार्य सम्पादन गर्न सुचना केन्द्र स्थापनाको लागि स्थानीय तह तथा परियोजना सहयोग इकाईले आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्नेछ । सो बाहेक कार्यसम्पादन गर्न आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण भौतिक र कार्यालय व्यवस्था तथा आवश्यक उपकरणहरुको व्यवस्था स्वयं परामर्शदाताले गर्नुपर्नेछ । ती सबै लागत तथा खर्च व्यवस्थापनको लागि परामर्शदाताले सोध भर्ना हुने खर्चहरुको विवरणमा आवश्यक खर्चको व्यवस्था गरी कार्यसम्पादन हुने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

(ञ) प्रतिवेदनपेश गर्ने : परामर्शदाताले माथि उल्लेखित प्रत्येक खण्डहरुमा उल्लेखित अभिलेख र प्रतिवेदनहरु नियमित रुपमा पेश गर्नुपर्ने छ । यस सम्बन्धमा निम्न प्रतिवेदनहरु गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ :

- **मासिक प्रगति तथा आवधिक प्रतिवेदन** : कार्यक्षेत्रगत शर्तको प्रत्येक क्रियाकलापको लागि मासिक प्रतिवेदनको ढाँचा समन्वयकर्ता (सम्पर्क व्यक्ति) र परियोजना सहयोग इकाईले उपलब्ध गराउने छ । यस्तो प्रतिवेदनमा लक्ष्य अनुसार प्रगति नभएको अवस्थामा सो कारण पनि उल्लेख गरी सो समस्या समाधानको पहल गर्नुपर्नेछ । यसको साथै आवधिक रुपमा कुनै प्रतिवेदन समय समयमा माग भएमा परामर्शदाताले त्यस्तो प्रतिवेदन माग भए अनुसार उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- **अन्तिम मस्यौदा प्रतिवेदन** : परामर्शदाताले करार सम्भौता बमोजिमको कार्यसम्पादन गरेपछि समग्र करार सम्भौताको कार्यहरुको भौतिक तथा वित्तीय प्रतिवेदन सहित प्रतिफल तथा उपलब्धीको साथै सिकिएको पाठ सहीतको अन्तिम मस्यौदा प्रतिवेदन स्थानीय तहको सरकारको समन्वयकर्तालाई पेश गर्नु पर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदनमा समन्वयकर्ता र परियोजना सहयोग इकाई प्रतिनिधिको राय सुझाव वा प्रतिक्रियाको लागि करार सम्भौता सकिनु १० (दश) दिन अघि पेश गर्नुपर्नेछ । सो अवधि भित्र परामर्शदाताले करार सम्भौता सकिनु कम्तीमा ५ दिन अघि निजहरुबाट सुझाव वा प्रतिक्रिया प्राप्त गर्न पहल गर्नुपर्नेछ ।

- **अन्तिम प्रतिवेदन** : परामर्शदातालाई अन्तिम मस्यौदा प्रतिवेदनमा कुनै राय सुझाव प्रतिक्रिया प्राप्त भएमा सो अनुसार सम्बन्धीत दफा वा विषयमा प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिई करार सम्भौता सकिनु २ दिन वा कम्तीमा अन्तिम दिनमा अन्तिम प्रतिवेदन दिनुपर्ने छ । सो प्रतिवेदन साथ करार सम्भौता अन्तर्गत प्राप्त भएका सम्पूर्ण विवरण तथ्यांक तथा कागजातहरु पनि स्थानीयतहमा समन्वयकर्ता मार्फत बुझाउनु पर्नेछ । अन्तिम प्रतिवेदन पछि परामर्शदाताले कार्य स्वीकार प्रतिवेदन समन्वयकर्ताबाट प्राप्त गरी वितीय कारोवार तथा करसम्बन्धी प्रावधानलाई फरफारक गरी करार बन्द गर्नु पर्दछ ।

(ट) **परामर्शदाताले पेश गर्नु पर्ने प्रतिवेदन, तथ्यांक, नक्सा, सर्भे प्रतिवेदन आदिको विवरण** : करार सम्भौता सम्पन्न भए पछि माथि प्रतिवेदन खण्ड(ब) मा उल्लेख भए बमोजिमको अन्तिम प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । यसको अतिरिक्त करार सम्भौता बमोजिमको कार्यहरुको कार्य प्रगति प्रतिवेदन देखिने गरी तथ्यांक सहीतको प्रतिवेदन सहीत करारको अवधिको दौरानमा संकलन भएको तथ्यांक , नक्शा तथा सर्भेक्षण प्रतिवेदन हरु परामर्शदाताले कार्यस्वीकार प्रतिवेदन उपलब्ध गराउनु अघि करार सम्भौता समन्वयकर्तालाई पेश गराउनु पर्ने छ ।

कार्य तालिका (Work Schedule)

क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	वार्षिक लक्ष्य	सम्झौता भएको मितिलाई आधार मानि मासिक तथा साप्ताहिक आधारमा तयार गरिएको कार्य सञ्चालन योजना																																							
			१				२				३				४				५				६				७				८				९							
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४				
	परियोजना संयोजक र वित्त तथा प्रशासन अधिकृत परिचालन																																									
	सामग्रीको पुनरावलोकन (रिभ्यू अफ लिटरेचर)																																									
	पदाधिकारीहरूसंग छलफल र बैठक																																									
	शुरु प्रतिवेदन दिने (Inception Report)																																									
	कर्मचारीहरु तथा स्वयक सेवक भर्ना																																									
	आवश्यक फनिचर तथा सामान खरिद																																									
	कार्यालय व्यवस्थापन (office setup)																																									
	कर्मचारीहरुलाई अभिमुखीकरण तथा तालिम																																									

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	वार्षिक लक्ष्य	सम्मौता भएको मितिलाई आधार मानि मासिक तथा साप्ताहिक आधारमा तयार गरिएको कार्य सञ्चालन योजना																																			
			१				२				३				४				५				६				७				८				९			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४
	सूचनामा पहुँच																																					
	जानकारीमूलक सूचनाहरू (Visiting card) छपाई तथा वितरण गर्ने: -Leaflet	नियमित																																				
	जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा आप्रवासी श्रोत केन्द्रको स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन:																																					
	आप्रवासी श्रोत केन्द्रमा व्यक्तिगत तथा समूह परामर्श प्रदान :	६५०० जना																																				
	सूचना/परामर्श प्रदान गरे पछि सम्भावित आप्रवासी व्यक्तिहरूलाई फोन मार्फत अनुशरण (फलोअप:)																																					

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	वार्षिक लक्ष्य	सम्मौता भएको मितिलाई आधार मानि मासिक तथा साप्ताहिक आधारमा तयार गरिएको कार्य सञ्चालन योजना																																								
			१				२				३				४				५				६				७				८				९								
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४					
	बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केर आएका स्वयंसेवक (Returnee volunteer) छनौट, अभिमुखिकरण र परिचालन	१२ जना																																									
	बैदेशिक रोजगारमा जान चाहने सम्भावित आप्रवासीहरूलाई सुरक्षित बैदेशिक रोजगार सम्बन्धी समुदायमा गहन अभिमुखिकरण कार्यक्रम :	१२ पटक (प्रति कार्यक्रम १५ जना)																																									
	समुदाय स्तरमा विभिन्न समूहहरूलाई सुरक्षित बैदेशिक रोजगार सम्बन्धि अभिमुखिकरण:	४० समूहहरू, एक समूहमा दुई पटक, ३० जना प्रति समूह																																									
	सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीका विभिन्न सवालहरूमा सार्वजनिक महत्वका छोटो सुचनाहरू स्थानीय एफएम रेडियो (दुई एफएम रेडियोहरू) बाट प्रसारण:	नियमित																																									

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	वार्षिक लक्ष्य	सम्मौता भएको मितिलाई आधार मानि मासिक तथा साप्ताहिक आधारमा तयार गरिएको कार्य सञ्चालन योजना																																				
			१				२				३				४				५				६				७				८				९				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	
	स्थानीय जनप्रतिनीधी/ सरकारहरुसंग सुरक्षित बैदेशिक रोजगार सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम:	१ पटक																																					
	रोजगार सेवा केन्द्र संयोजकहरुलाई बैदेशिक रोजगार सम्बन्धि अभुमुखिकरण	१ पटक																																					
	बैदेशिक रोजगारीका सन्दर्भमा ठगी वा समस्यामा परेका व्यक्तिहरुलाई कानुनी तथा अन्य सम्बन्धित सहयोग तथा आवश्यक समन्वय गर्ने	आवश्यकत ा अनुसार																																					
	पत्रकारहरुसंग सुरक्षित बैदेशिक रोजगारी संवन्धी १ दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रम	१ पटक																																					
	नेपाल प्रहरीहरुसंग सुरक्षित बैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी १ दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रम:	१ पटक																																					

त्र न . स .	क्रियाकलापहरु	वार्षिक लक्ष्य	सम्मौता भएको मितिलाई आधार मानि मासिक तथा साप्ताहिक आधारमा तयार गरिएको कार्य सञ्चालन योजना																																					
			१				२				३				४				५				६				७				८				९					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४		
	अन्तराष्ट्रिय आप्रवासन दिवस (१८ डिसेम्बरमा राख्ने) संचालन गर्ने	१ पटक																																						
	मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम																																							
	बैदेशिक रोजगारीका कारणले मानसिक तनावमा रहेका परिवारका सदस्यहरुको पहिचान:																																							
	बैदेशिक रोजगारीका कारणले तनावमा रहेका परिवारका सदस्यहरुलाई व्यक्तिगत मनोसामाजिक परामर्श:	कम्तीमा ६४ जना																																						
	वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम																																							
	विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवारका विशेष गरी महिला सदस्यहरुको पहिचान तथा भेला तथा कक्षा संचालन																																							
	विप्रेषण प्राप्त गर्ने परिवारका विशेष गरी महिला सदस्यहरुको समूह गठन																																							

त्र न स क्रियाकलापहरु	वार्षिक लक्ष्य	सम्झौता भएको मितिलाई आधार मानि मासिक तथा साप्ताहिक आधारमा तयार गरिएको कार्य सञ्चालन योजना																																							
		१				२				३				४				५				६				७				८				९							
		१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४				
आप्रवासी श्रोत केन्द्र समन्वय बैठक	१ पटक																																								
मासिक प्रतिवेदन दिने :																																									
चौमासिक प्रतिवेदन दिने:																																									
मस्यौदा अन्तिम तथा अन्तिम प्रतिवेदन दिने:																																									

महत्वपूर्ण नोट : हरेक जिल्लाले आफ्नो कार्यक्रम शिर्षकहरु, लक्षित संख्या र सम्झौता भएको मितिलाई आधार मानि यसलाई परिमार्जन गरिनु पर्नेछ ।